

Elinvoiman toimialan talouden vakauttamisohjelma

Elinvoimalautakunta 28.04.2026
307/02.02.00/2026

Valmistelu ja lisätiedot

apulaiskaupunginjohtaja Fredrick von Schoultz, elinkeinojohtaja Elina Duréault Suomalainen, vapaa-aikajohtaja Minna Särelä, taideoppilaitoksen rehtori Emmi-Liina Vakkuri-Johansson, KoMbin rehtori Annelie Åkerman-Anttila, matkailun kehittämisspäällikkö Sari Myllynen, hallintopäällikkö Sabrina Broberg, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kaupunginvaltuusto päätti joulukuussa, että kaupunki valmistelee keväällä 2026 talouden vakauttamisohjelman heikentyneen taloustilanteen vuoksi. Kaupunginhallitus päätti vakauttamisohjelman valmistelun käynnistämisestä kokouksessaan 2.2.2026 § 27.

Heikko taloustilanne haastaa kuntatalouksia Suomessa. Porvoon kaupunginkin talous tulee heikkenemään merkittävästi lähivuosina yhteisöveron tuoton heikentymisen myötä, ellei käyttötalousmenoja saada sopeutettua. Kaupungin talouden arvioidaan painuvan selvästi alijäämäiseksi vuosina 2027–2028, ja myös tämän jälkeen näkymät ovat haastavat. Yhteisöveron tuotto painuu selvästi viime vuosia alhaisemmalle tasolle ainakin muutamaksi vuodeksi, eikä sen tuoton pidemmän aikavälin kehitystä ole mahdollista kovin luotettavasti ennakoita. Myös valtionosuuksien kehitykseen liittyy riskejä, ja on todennäköistä, että valtionosuusuudistuksen toteutuminen voisi entisestään heikentää kaupungin taloudellista asemaa.

Kaupungin kokonaismenot ovat noin 266 miljoonaa euroa (TA2026), elinvoiman toimialan noin 46 miljoonaa euroa (+ Porvoon työllisyysalue noin 7 milj. €). Kaupungin tuotot ovat noin 84 miljoonaa euroa (TA2026), elinvoiman toimialan tuotot noin 8 miljoonaa euroa (+ Porvoon työllisyysalue noin 7 milj. €). Kun talous on tasapainossa ja kestävällä pohjalla, pysyvät velkaantumisen ja verotus kohtuullisella tasolla. Tämä mahdollistaa kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja kaupungin elinvoiman jatkuvan ja kestäväen kehittämisen ja investoinnit kaupungin kärkihankkeisiin silloinkin, kun yhteisöveron tuotto alenee merkittävästi.

Kaupunginhallituksen asettamat linjaukset vakauttamisohjelman laadinnalle:

Kaupunginhallituksen päätöksen 2.2.2026 § 27, mukaan talouden vakauttamisohjelman laadinnan lähtökohtana toimivat seuraavat linjaukset:

1. Vähennämme riippuvuutta yhteisöveron vaihteluista niin, että kaupungin talous on tasapainossa yhteisöveron eri suhdannetilanteissa. Vakauttamisohjelman toimenpiteet

valmistellaan siten, että Kaupungin talous on valtuustokauden aikana tasapainossa, eli vuosien 2025–2029 kumulatiivinen tulos on 0 tai ylijäämäinen (ilman kertaluonteisia eriä).

2. Valtuustokauden lopussa toimintakate asukasta kohden on selvästi lähempänä C21-kaupunkien keskiarvoa. Tavoite on, että valtuustokauden lopussa ollaan enintään 250 € yli C21 -kaupunkien keskiarvon (nykytasoa 500 euroa yli keskiarvon).

3. Vakauttamisohjelma koskee kaikkia kaupungin toimialoja sekä liikelaitoksia. Ensisijaisesti haetaan rakenteellisia ratkaisuja ja tuottavuustoimenpiteitä, jotka tuovat pysyviä menosäästöjä ja heikentävät kaupungin tuottamien palveluiden laatua mahdollisimman vähän. Palvelujen tasoa voidaan karsia lakisääteisen ylittävältä osalta.

4. Taloutta tasapainotetaan laajaa keinovalikoimaa hyödyntäen: toimintamenoja karsitaan, investointeja priorisoidaan ja niiden ajoitusta tarkennetaan ja toimintatuottoja pyritään kasvattamaan mm. kertaluonteisia käyttöomaisuuden myyntejä toteuttamalla. Näillä toimenpiteillä pyritään lähtökohtaisesti siihen, että kunnallis- ja kiinteistöveroprosentteja ei tarvitsisi korottaa.

5. Investointeja priorisoidaan ja jaksotetaan siten, että lainakanta säilyy kuntien keskiarvon alapuolella valtuustokauden loppuun asti.

6. Henkilöstömenoja pyritään alentamaan suunnittelemalla työn tekemisen tapoja uudelleen ja hyödyntämällä vaihtuvuutta ja eläköitymisiä. Samalla tarkastellaan vuonna 2023 voimaan tulleen organisaation toimivuutta ja tehdään tarvittaessa siihen muutoksia.

7. Ohjelma viedään valtuuston päätettäväksi kesäkuussa 2026, jonka jälkeen vuoden 2027 talousarviokehys annetaan hyväksytyn ohjelman mukaisesti. Lautakuntien ja johtokuntien tulee hyväksyä omat esityksensä vakauttamisohjelman toimenpiteistä 30.4.2026 mennessä.

8. Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että ohjelmassa tavoitellaan tämän hetken arvion mukaan vähintään 8 miljoonan euron tasapainottamistoimia toimialojen käyttötaloudesta, mikä vastaa noin 3 prosenttia kaupungin kokonaismenoista. Ohjelman valmistelussa huomioidaan kevään aikana tulevat uudet ennusteet, jotka saattavat muuttaa tavoitetasoa.

9. Valmistelussa kuullaan henkilöstöä, vaikuttamistoimielimiä, kaupungin asukkaita ja muita sidosryhmiä.

Elinvoiman toimialalle asetettu vakauttamistarve:

Elinvoiman toimialalle asetettu vakauttamistarve on yhteensä 1,9 miljoonaa euroa sekä Porvoon työllisyysalueelle 0,3 miljoonaa euroa. Toimialan vakauttamisohjelmaa on valmisteltu osana kaupungin talouden tasapainottamista siten, että valmistelussa on huomioitu toimialan toiminnalliset erityispiirteet, sekä kaupunginhallituksen 2.2.2026 § 27 tekemässä päätöksessä

asetetut linjaukset. Vakauttamisohjelman valmistelussa on tarkasteltu toiminnan rakenteita, kustannuskehitystä ja säästömahdollisuuksia siten, että asetettuun vakauttamissummaan voidaan realistisesti päästä.

Vakauttamistarpeen toteutumista ja siihen liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan seuraavien kokonaisuuksien kautta:

- Vaikuttavuuden näkökulma
- Avustuksia leikkaamalla
- Ylläpidossa, kunnossapidossa
- Palvelunverkon supistamalla

Apulaiskaupunginjohtaja

Elinvoimalautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevan osa 1 Elinvoiman toimialan ehdotukset kaupungin vakauttamisohjelmaan. Työllisyysalueen osalta vakauttamisohjelma käsitellään työllisyysalueen lautakunnassa.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.